

indledede mit Foredrag med, vil vi fra vor Side yde vor Støtte til Gennemførelsen af de to foreliggende Lovforslag; men efter hvad jeg i øvrigt har sagt, vil det forstaaes, at vi fra vor Side ikke mener, at dette bliver tilstrækkeligt, men at der ogsaa paa andre Omraader fra Administrationens Side maa gøres en Indsats for at afværge den store Arbejdsløshed, der allerede nu viser sig særdeles truende for Samfundet.

Gunnar Fog-Petersen: Det er jo ikke lang Tid, dette høje Ting har til at prøve, overveje og regulere de store og omfattende Lovforslag, som her er Tale om, og som har en betydelig Rækkevidde. Jeg har i den korte Tid, jeg har haft den Ære at sidde i dette Ting, mere haft Indtrykket af, at dette høje Ting er et samtykkende og ekspederende Ting end et prøvende, overvejende og regulerende. Det er umuligt at inklade sig paa en virkelig Drøftelse af disse Spørgsmaal, naar de kommer til Forhandling her saa hastigt efter Behandlingen i det andet høje Ting, at end ikke Fortrykket foreligger fra Forhandlingen der. Ansvar for denne hurtige og forcerede Lovgivning falder alene paa Regeringen. Det skyldes, at Sagerne ikke i tilstrækkelig god Tid er forberedte af Administrationen og forelagte for Lovgivningsmagten. Det forbavser mig saa meget mere at møde denne Fremgangsmaade ikke mindst fra den højtærede Indenrigsministers Side, som jeg tydeligt mindes baade her fra Rigsdagen og fra Møder og ogsaa i Pressen, i Blade, der staar den højtærede Indenrigsminister nær, ligesom fra den højtærede Minister selv, en meget skarp Kritik tidligere af Forhold, der dog ingenlunde var nær saa slemme eller saa outrerede som dem, vi møder her.

Her ligger for os to meget vidtgaende Lovforslag. Ved Lovforslaget om Statsstøtte til Arbejders Iværksættelse paatager Staten sig en betydelig Renteydelse til Kommunerne i Løbet af 10 Aar til Arbejders Iværksættelse. Jeg kan give den sidste ærede Taler fuldstændig Ret, naar han udtalte sin Bekymring overfor de meget store Byrder, som mange Kommuner paa den Maade i Aarens Løb faar læsset paa sig, ikke altid fordi det drejer sig om nødvendige Arbejder, som Kommunerne under normale Forhold vilde gennemføre, men fordi de ekstraordinære Arbejdsløshedforhold opfordrer Kommunerne til en Foretagsomhed, som ikke altid er lønnende, set fra Kommunerne almindelige økonomiske Standpunkt. Naar det hidtil ikke er gaaet værre, end det er, for mange Kommuner, naar disse for-

haabentlig i Fremtiden vil blive i Stand til at klare den økonomiske Situation, ligger det udelukkende i, at mange af Købstæderne har været i en rivende Vækst og Udvikling og formodentlig vil være det endnu i mange Aar, hvis vort Samfund vil vokse i Styrke, som det har gjort i den sidste Menneskealder. Derved er Gældsbyrden, der paa visse Tidspunkter var stor og trykkende, tilsyneladende uoverkommelig for Kommunerne, i Tidens Løb blevet mere overkommelig. Dette har bedret Forholdene.

Dette Lovforslag er af de tidligere Talere, navnlig af det konservative Partis Ordfører (Tvede), blevet stemplet som et Lovforslag, der kommer alt for sent. Det er ganske klart, at det skulde have været fremsat meget før. Den ekstraordinære Arbejdsløshed, som nu er for Haanden, kan ikke komme bag paa den høje Regering. Der har været Tale om den hele Sommeren, det er noget, man længe har vidst vilde komme. Det er derfor meget forkasteligt, at dette Lovforslag først kommer paa et saa sent Tidspunkt. Den højtærede Indenrigsminister sagde, saa vidt jeg hørte det, at man fra Regeringens Side forberedte at give Laan til Grundforbedrings Gennemførelse, et Forslag, der ogsaa har været drøftet under den forrige Regering, og som længe har været sagligt forberedt. Jeg maa da ogsaa spørge, hvorfor er dette Forslag endnu ikke kommet frem? Hvorfor kommer det saa sent, at det ikke vil kunne komme til at betyde noget i indeværende Aar, idet saadanne Grundforbedringsarbejder, naar de skal planlægges og forberedes i Marken, kræver deres Tid. Forslaget vilde meget vel have kunnet været ført frem, saaledes at man kunde have faaet begyndt i indeværende Aar.

Det næste Lovforslag drejer sig om et midlertidigt Statstilskud i Anledning af Arbejdsløsheden. Det er et Forslag, der er fremkaldt af de ekstraordinære Forhold. Statstilskuddet foreslaas ydet paa en anden Maade end tidligere. Det er, saa vidt jeg kan se, den Fremgangsmaade, den højtærede Regering i mange Tilfælde bruger, at den, naar den bliver nødt til at gøre det samme som den foregaaende Regering, laver det paa en noget anden Maade, for at det ikke skal synes at være det samme. Jeg nævner dette, fordi jeg mindes en Tale af den højtærede Indenrigsminister, hvor han i meget stærke Vendinger angreb mit Parti ud fra den Betragtning, at det radikale Parti vilde jo nok det samme, men altid paa en anden Maade, det vilde altid lave det samme paa en anden Maade; det var en daarlig og uheldig Fremgangsmaade, der var